

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Nem kell Janovits Jenő! Önálló nagyvárad magyar színház kell!

A nagyvárad magyar színészet felett tehát meghúzták a lélekharangot és igazán minden frázis nélkül — a fájdalomtól megtört szívvel — kell jelentenünk, hogy a mai naptól kezdve a nagyvárad magyar színház megszűnt létezni. Most már késő visszasírni a mutat, most már késő felelősségre vonni a bűnösöket, most már késő belátni a tévedéseket. De még nincs késő ahhoz, hogy a felháborodás hangján teljes erőnkkel tiltakozzunk a manőver ellen, amely a fényes múltal dicsekedő önálló nagyvárad magyar színészet sorát tragikus módon törte össze.

gyobb méltatlankodással és a leghatározottabban utasítjuk vissza.

lön színházat tudunk csinálni, mint Janovits Jenő.

Nem hiszünk abban sem, hogy a nagyvárad magyar színészet érdekében tanusította ezt az önfeláldozást Janovits Jenő. Tessék csak őszintén bevallani, hogy a nagyvárad mellékállomás igenis jó üzletnek látszik és több profittal kecsegtet, mint a székhely. Ugyanaz a Nagyvárad, amely nem tudja a magyar színészetet elhárítani, fejedelmi ajándék az önzetlen és önfeláldozó Janovits Jenő részére.

Ha a kolozsvári direktor magyar kulturemberhez méltó őszinteséggel kívánt volna eljárni, sohasem egvezett volna bele a nagyvárad magyar közönség degradálásába. Elhárította volna magát az önfeláldozás nemes dicsőségét és ugyanazon a beavatott helyeken, ahol úgy látszik, szavának varázs-ereje van, kifejtette volna, hogy a nagyvárad magyar közönséggel szemben nem szabad ilyen álláspontot helyezkedni.

Mert mi attól sem félünk,

hogy Nagyváradon elnémult volna a színház, ha Janovits Jenő nem vállalja magára mentő szerepét. Mert mi vagyunk olyan erősek, hogy bennünket tartósan némaságra kárhoztatni nem lehet. A román színházi kulturának van a legnagyobb szüksége a nagyvárad magyar színészetre, mert ha magyar színház nincs Nagyváradon, nagyon súlyos körülmények közé kerül a román színjátszás is, — amely, nem tulozunk, ha megállapítjuk, — még annyi közönséget sem vallhat magának, mint a magyar színház. Ha már a válságot előidézték: az lett volna a férfias, becsületes, őszinte, hogy nyitán szálljunk szembe a jövővel. Egy év alatt kiderült volna, hogy Nagyvárad nem lehet el színház nélkül és a nagyvárad színház nem lehet el magyar közönség nélkül. Mindezt lehetetlenné tette Janovits Jenő. És ezért vonjuk őt felelősségre a magyar közönség nevében. Az ő vállalkozása az, amely a bukást előidézte. A nagyvárad magyar közönség van annyira önálló, erős és kritikus, hogy ítéljen. Ez az ítélet pedig súlyos lesz Janovits Jenőre nézve. Mert színigazgatót lehet oktrojálni egy városra, de színházat nem!

Mit mond Janovits Jenő?

Részletesen nyilatkozik a nagyvárad önálló színházról megszüntetéséről

A Nagyvárad Estilap munkatársa ma délelőtt telefonbeszélgetést folytatott dr. Janovics Jenővel, a kolozsvári magyar Nemzeti Színház igazgatójával, aki az erdélyi kisebbségi színházi koncessziók helyzetét a következőkben ismertette:

— Lepedatu kultuszminiszter ur! al még nem tárgyaltam. Ellenben kétnapos tárgyalásom volt szombaton és vasárnap Victor Eftimiuvval, aki az erdélyi színházak vezérigazgatója. Ezen a két napos tárgyaláson megbeszéltem az erdélyi kisebbségi színházak ügyét. Bizonyos kerületi beosztásokra nézve tervezetet nyújtottam át neki, amelyet ő saját hatáskörében magáévá tett és tegnap leutazott ezzel a tervezettel együtt Bukarestbe, hogy a kultuszminiszter hozzájárulását megnyerje.

— Hogyan szerepel Nagyvárad ebben a tervezetben?

— kérdeztük Janovics igazgatót. — Nagyváradnak — mondotta Janovics igazgató — egészen különleges helyzete van. Nagyvárad ugyanis — mint a kultuszminiszter már régebben kijelentette —

nem lesz külön koncesszionált város, hanem hozzácsatolják a kolozsvári román nemzeti színház és román opera művészi érdekköréhez.

Ellenben e helyzetben ki lehetett vinni azt, hogy ugyanakkor a kolozsvári magyar színház érdekkörébe is bekapcsolják Nagyváradot. — Ennélfogva, amikor Nagyváradon nem lesz román előadás, akkor a kolozsvári magyar színháznak lesz kizárólagos joga ahhoz, hogy ott magyar előadásokat rendezzen. Ismétlem, hogy ez a kultuszminiszter urnak az álláspontja volt és ezzel a

Nagyvárad mellékállomás lett. Fióktelep, nyári szállás, ahol csak mellékesen és ötletszerűen kap hajlékot a magyar színész; ahol a közönségnek meg kell elégednie azzal, amit kegyelemből adnak; anélkül, hogy beleszólása lenne saját keserves pénzével épített és nagy áldozatokkal fentartott színházának vezetésében.

Mert mi tudjuk legjobban, mennyire valótlan az, hogy a nagyvárad közönség nem tud egy önálló magyar színházat és egy teljes szezon a maga erejéből fenntartani. Éppen ellenkezőleg áll a dolog. A leghatalmasabb, legelkeesebb és legműértőbb magyar közönség egész Romániában Nagyváradon van. Aki hozzá tud férközni, aki meg tudja nyerni a publikum szívét: az tanubizonyosságot tehet erről. Ezt az indokot a magyar közönség nevében a legna-

Mi jól ismerjük a frázisokat, a keneteljes szavakat, de le is tudjuk azoknak értékét szállítani. Hiába jön most már Janovits azzal, hogy igazi művészetet és kulturát hoz Nagyváradra. Nekünk nincs szükségünk az ilyen importált művészetre és kulturára. Vagyunk olyan erősek, hogy magunk erejéből is tudunk produkálni és ha hagynak bennünket, ha nem gáncsolnak el, ha csak félsz, annyi lehetőséget is engednek, mint Kolozsváron a múltban Janovits Jenőnek, sokkal kü-

kötött marsrutával küldte ide Victor Eftimiu.

— Mi fog történni Erdélyi Miklóssal?

— kérdeztük.

— A kultuszminisztérium terve szerint Erdélyi Miklósnak is lesz koncessziója, csak éppen a kerületi beosztást később fogják megállapítani. Különbösen erről én már sürgősen nyíleg értesítettem Erdélyi Miklóst.

— Mi az igazgató ur programja arra az esetre, ha a nagyváradi színház vezetését kezébe veszi?

— volt a következő kérdésünk.

— Mindenesetre először alkalmazkodnom kell a kolozsvári román nemzeti színház és opera programjához. Victor Eftimiu azt mondotta nekem, hogy ő

Nagyváradon kéthetenként két prózai és egy operaelőadást akar rendezni,

ugy, hogy magyan színelőadásokra meglehetősen marad idő. Ki kell itt hangsúlyoznom, hogy Victor Eftimiu annyira szeretetteljesen foglalkozik a magyar színészettel, hogy a legjobb reményekkel nézek működése elé. Most, hogy két napon át tárgyaltam vele, meggyőződtem arról, hogy egyszerű ember és abszolút

nem fogja tünni, hogy politika vegyüljön a színházba.

Ő csakis a művészetet szereti, akár milyen nyelven nyilatkozik is meg az a művészet. Victor Eftimiu valószínűleg ma, kedden éjszaka indul vissza Bukarestből, holnap szerdán délután érkezik ide és én szerda délutánra már hivatalos vagyok hozzá, hogy véglegesen tárgyaljuk a kérdést.

— Hangsúlyoznom kell, — mondotta aztán Janovics Jenő dr — hogy Victor Eftimiu annyira szívén viseli a magyar színészet sorsát, hogy ő maga ajánlotta fel nekem a következőket: velem együtt szeptemberben leutázik Bukarestbe, felkeressük a kultuszminisztert és a pénzügyminisztert; hogy

kieszközljük, szállítsák le a magyar színházak adóját is

annyira, amennyi a román színházaké. Ha ez a terv sikerül, akkor ez azt fogja jelenteni, hogy

megmenthetjük a magyar színészetet Erdélyben!

Különbösen is Victor Eftimiu vezérigazgatói kinevezése jelenti azt is, hogy a magyar színigazgatóknak ezúttal nem kell majd minden aprólékos dologért Bukarestbe szaladni. A színészet decentralizációja következtében Victor Eftimiu a saját hátskörében Kolozsváron eldönthet sok mindenféle fontos kérdést.

— Talán mégis előlegezhetne valamilyen programot igazgató ur a nagyváradi színiszezonra? — mondtuk.

— Végtelenül sajnálom, de programot addig nem adhatok, amíg a koncessziót végérvényesen a kezemhez nem kapom. Ha aztán szerdán meg lesz a végleges döntés, akkor én e hét végén Nagyváradon leszek, hogy a hatóságokat felkeressem.

— Valószínűleg Önöknek is van tudomásuk arról, hogy

ezt a nagyváradi koncessziót nekem már tavaly is hivatalosan felajánlották,

de én nem fogadtam el, még pedig azért, mert nem akartam, hogy egy magyar koncesszióval kevesebb legyen Erdélyben. Az idén sem tet-

tem egyetlenegy lépést sem akár írásban, akár szóban ezért a koncesszióért. Ellenben a helyzet előtt, amelyet a kultuszminiszter ur fentebb ismertetett döntése teremtett, meg kellett hajolnom és

ha én ezt a nekem felajánlott nagyváradi koncessziót el nem fogadom, akkor bekövetkezett volna az, hogy Nagyváradon nem lettek volna magyar szín-előadások.

Elfogadni nevére a nagyváradi koncessziót — ez volt az egyetlen módja annak, hogy Nagyváradon a magyar színészet folytonossága megmaradjon. Remélhetőleg sem művészi, sem gazdaságilag nem vallja kárát ennek Nagyvárad.

Százezer lejes betörés Nagyváradon

Kifosztották Darabonth Gyula lakását

— Saját tudósítónktól —

Tegnap délután az utóbbi években szinte egyedülálló nagyarányú betörést követtek el Nagyváradon. Eddig még ismeretlen tettesek, minden valószínűség szerint álkulccsal fölnyitották Darabonth Gyula az ismert nagyváradi szabóiparos, a baptista egyház fejének, Str. Bertheloth (Sal Ferenc-utca) 25. sz. alatti lakását és onnan eddigi megállapítás szerint

közel százezer lei értékű férfi és női ruhafélét és fémhűtőket vittek el.

A betörők, akik a jelek szerint legalább hárman lehettek, ugyanazon az uton távoztak el a kifosztott lakásból, amelyen bejutottak.

A károsult Darabonth Gyula azonnal, még az est folyamán megjelent a második kerületi kapitányságon, ahonnan az ügyeletes tisztviselő nyomban detektíveket küldött ki, hogy a

— Kik azok, akik Victor Eftimiu tervezetében már, mint koncesszionált igazgatók szerepelnek?

— Erdélyi Miklós, Fehér Imre, Gáspár Jenő és Ferenczy Gyula. Ezeknek koncessziója már meglevőnek tekinthető, csak éppen a miniszter formális jóváhagyása és a kerületi beosztása hiányzik. Függetlenül még Szendrey Mihály koncessziója, melyre nézve a tárgyalások és az információbeszerzések most folynak. Én a magam részéről a legmesszebbmenőleg angazsáltam azért, hogy Szendrey, mint a legrégebb színdirektorok egyike koncessziót kapjon továbbra is. Eftimiu meg is ígerte, hogy a kultuszminiszter ur előtt, —

akinek különféle aggodalmi vannak Szendrey személyét illetően, képviselni fogja az álláspontot, hogy Szendrey is kapjon koncessziót.

— Mindenesetre — fejezte be a telefonbeszélgetést Janovics Jenő dr — emberi számítás szerint történhetnek még változások, mert hiszen a miniszter ur csak ma fog véglegesen dönteni, azonban közel százszázalékos valószínűsége van annak, hogy

minden úgy marad, amint mondtam,

mert hiszen Eftimiu tervezete, amelyet a kultuszminiszter ur elé terjeszt jóváhagyás végett, tulajdonképpen nem más, mint a miniszter ur álláspontjának kifejezése.

ben különben a kerületi kapitánysággal karöltve a központi büntügyi osztály is bevezette a nyomozást és már a kora reggeli órákban olyan pozitív adatok birtokába jutottak, hogy a betörők elfogatása már szinte órák kérdése.

Két napra megszűnt a pesti vasmunkások sztrájkja

Budapestről táviratozzák:

A vasmunkások hetek óta tartó sztrájkjában hétfőn váratlanul kedvező fordulat állott be. A munkásság arra a hírre, hogy Vass József népjóléti miniszter vette a kezébe az egyeztető tárgyalások vezetését, elhatározta, hogy kedden reggel minden feltétel nélkül, újból felveszik a munkát.

Ma reggel az összes üzemekben

megjelentek a munkások s megkezdődött a munka. Egyelőre csak a békéltetési tárgyalások idejére, kétszer 24 órára állottak munkába a sztrájkolók.

Vass miniszterelnökhelyettes kijelentette, hogy mindkét oldalon jóindulat mutatkozik a vitás kérdések békés megoldására és ma délután megkezdődnek az érdemi tárgyalások.

Halálos autóbaleset érte Galac polgármesterét, amikor Nagyváradra akart jönni

A galac-tecuci-i országúton borzalmas autóbaleset történt tegnapelőtt délután. — Egy Chrysler-autón Nagyváradra akart utazni Galac város polgármestere: Grigore Mihailescu, a feleségével és leá-

nyával, valamint Popovici volt prefektussal és egy Tatovici nevű úrral és ennek feleségével. Tecuci közelében az egyik kerék gummija kipukkant, ugyanakkor a fék is felmondta a szolgálatot és az autó belefordult a mély árokba.

Grigore Mihailescu polgármester, aki a kormánytól ült, halálos sebeket kapott. Feleségének és kis leányának sérülései szintén súlyosak. Tatovici állapota is rendkívül súlyos, a többiek könnyebben sebesültek.

Van szerencsém értesíteni nb. megrendelőimet, hogy **női szabóságomat** Avr. Iancu (Kossuth-u.) 11. alól Str. Nic. Jorga (Zöldia-utca) 21. sz. alá, (volt Balázné helyiségebe) **helyeztem át**. Kérem nb. megrendelőim további pártfogását.

Weisz Sámuel
női divat szabó.

3791

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma utoljára
5, 7 és 9 órakor

A fekete tajfun

Szenzációs dráma.

Szerda—csütörtök

Rudolph Valentino halála évfordulójának emlékére

Sejk fia

Olcso helyárrakkal

Atlantic nyári mozgó

Hétfő, kedd, szerda

Elmegyek a vadnyugatra (Malek cowboy)

Amerikai burleszk 7 felvonásban

Írta, rendezte, tervezte, elkezdte, fejelesztette, berekesztette és elénk terjesztette az a fáképű

Buster Keaton

Tűz a kefégyárban

Felrobbant az exhaustor

Tegnap éjjel féltizenegykor hatalmas robbanás ereje reszketett meg a Falk Armin és Fia-féle kefégyár épületét. A városba már nem hatolt el a robbanás zaja, de a gyár közelében az alacsony városvégi házakban a Str. Pasteur (Kórház)-utca végén és a közeli szőlőkben óriási pánikot idézett elő az explozió. A gyártelepen lakik Nagy Lajos művezető családjával és néhány gyári alkalmazottal. Nagy Lajos rémülten ugrott ki az ágyából az ablakok csörömpölésére és a hatalmas dörrenésre. Kifutott az udvarra, amelynek északi ső-érségét bevilágították a gyár szárító helyiségeiből és a gépházból kicsapó lángok. Ekkor már mindenki hiányos éjjeli öltözkében az udvaron volt. A környékbeli lakók is a gyár égéséhez siettek. Az udvar tele volt tüveg-szilánkkal.

A robbanás ereje a gyár összes ablakait betörte.

Nem maradt egyetlen ép ablak sem a hatalmas gyárban, amely 130 munkást foglalkoztat. Nagy Lajos, a gyár művezetője nem vesztette el a lélekjelenlétét, a rendelkezésére álló Minimaxokkal behatolt a gépházba a lángok közé. Az egyik tűzoltó készülékkel sikerült elfojtania a lángokat, amelyek a gépházban a felrobbant úgynevezett exhaustorban égtek. Itt nem is volt veszélyes a tűz, amely itt keletkezett, de áttért a szomszédos szárító helyiségbe, ahol a feldolgozatlan nyers anyagok égtek feltartóztatlanul. A gyártelep és a környék lakói vödörrel, kanccal és a kezük ügyébe eső alkalmas tárgyakkal fogtak a tűz oltásához. Közben értesítették a tűzoltókat, akik vészes sziréna bugással, trombita harsogással, félelmetes csengetéssel vonultak végig a városban a tűz színhelyére. De

mire a tűzoltók megérkeztek, a szárító helyiségben minden elpusztult.

A tűzoltókra más kötelesség már alig várhatott, mint az, hogy egészen elfojtsák a lángokat és megakadályozzák a tűz tovaterjedését. Ez a kötelességük másfél órai megfeszített munka után sikerrel is járt.

A robbanás, amely az egész környéket rémületbe ejtette, a gépházban az úgynevezett exhaustorban történt. Az exhaustor egy téglából épített gyújtó-készülék, amely magába szívja a fűrészport és a forgácsot, amely munka közben a gépek alá hull.

A gyúlékony anyag közé eddig

még meg nem állapított okból egy szikra kerülhetett, amely tüzet szított a fatörmelék között. A tűz sokáig lappangott és valahogy levegő jutván hozzá

a fejlődő gázok erővel szétvetették az egész téglalakotmányt.

Az explozió erejére jellemző, hogy a közelében levő hatalmas kazán egyik gőzvezető csövét, amely a nyolc méter magas terem tetején húzódott, letépte. Azonban magának a gépnek és a kazánnak semmi baja nem történt.

A kár nem sok. Nagyrésze még így is biztosítás útján meg fog térülni. Sörteanyagok és fa égett el, ezenkívül rengeteg ablak és termézetesen a gyújtó készülék esett áldozatul. A Falk Armin és Társa cégnek a nagyvárad gyár csak fiókja. Magyarországon is több fiókja van a gyárnak, amelynek a központja Debrecenben van.

Négy máxsa fiús ingyen!

Negyven családot tíz napon át lát el hussal a Nagyvárad Estilap

Ez az Estilap második szenzációs ajándékozási ciklusa.

Az Estilap fáját,

amely iránt óriási a közönség érdeklődése az e hó 19-én, pénteken délután, szombati dátum ajándékozási példányának megjelenése után fogjuk kiosztani.

Aki magával hozza a kiadóhivatalba az Estilap mind a hét ajándékozási számát, az megkapja az ajándékozási jegyet.

Már másnap, augusztus 20-án kezdődik a husciklus!

Negyven család 10 napon át egy-egy kiló húst kap teljesen ingyen ajándékba az Estilaptól.

A második ajándékozási ciklusban minden olvasó részt vehet, aki augusztus 20-tól kezdve megveszi és összegyűjti, elteszi az Estilap következő hét egymásutáni ajándékozási számát.

Mindennap meg kell tehát vennie mindenkinek az Estilapot. Minden példányt el kell tehát tenni.

Minden ajándékozási jegyet pontosan be kell szerezni.

És meg kell őrizni minden ajándékozási jegyet is.

Az Estilap ajándékai a legnagyobb mértékben hasznosak és a mai nehéz viszonyok között megkönnyítik az olvasók súlyos megélhetési gondjait.

Negyven család 10 napon át bőven el lesz látva a legfontosabb és legszükségesebb élelmiszerekkel: a hussal.

Azok, akik az ajándékot megkapják mindennapra utalványt kapnak a Nagyvárad Estilap kiadóhivatalától, egy-egy jó hírű nagyvárad mészárosához és ez utalvány ellenében, teljesen ingyen szolgáltatnak ki számára 10 napon keresztül minden nap egy-egy kiló elsőrangú minőségű marhahúst.

Aki az Estilapot olvassa, az nem fázik, nem éhez!

Aki az Estilapot olvassa az legelőnek értesül a legfrissebb szenzációkról.

Az Estilap nemcsak szellemi táplálékot nyújt az olvasóknak Vegye meg tehát mindennap az Estilapot.

A várad nyomdászok nyerték az országos dalverseny vándordíját

Vasárnap tartotta országos dalversenyét Nagyváradon az erdélyi grafikai munkások szövetségét. A dalverseny vándordíja egy ezüst serleg, amely tavaly óta az aradi nyomdász dalkör tulajdona s amelyért ezidén Temesvár, Kolozsvár és Nagyvárad nyomdász dalkörei versenyeztek.

A dalverseny, amelyet nívós műsor előzött meg, vasárnap délután folyt le a Kath. Kör dísztermében amely zsufolásig megtelt érdeklődő közönséggel. A versenyző nyomdász dalárdák Marcus István, Bánáss László, Krüger Jenő és Pásztor Bertalan zsűritagok előtt adták elő a kitűzött versenyszámokat, amelyek nagy tet-

szést arattak.

A serleget a zsűri döntése alapján a nagyvárad Gutenberg-dalkör nyerte el, amelyet Laszlik Ernő zenetanár készített elő és András Ede karnagy vezényelt.

Külön meglepetése volt a hangversenynél a kolozsvári Gutenberg symfonikus zenekar, amelyet Dolly Szabó Géza zenetanár vezényelt. Este táncmulatság volt, amely a késő hajnali órákba nyúlt.

A dalos versennyel kapcsolatosan grafikai kiállítást rendeztek Erdély nyomdai munkásai és a várad közönség nagy érdeklődéssel szemlélte a remekbe készült, művészi izlésű grafikai termékeket.

Csütörtökön konferán Osvát Kálmán

A nagy érdeklődéssel várt William Clissold konferansz, nem kedden, hanem csütörtökön lesz az Ujságíró Clubban. Széles rétegek óhajának tett eleget a kiváló előadó, mikor ezt a legszeleesebb körök érdeklődésére számítható konferanszát csütörtökre halasztotta. Osvátnak ez a konferansza valamennyiünk akut és égető problémáit feleleli, élmény lesz mindenki számára. A műsor minden résztvevő által 40 lejjel váltandó meg.

MALEK

A modern humoristák között a legelső: Malek, nem utazik annyira a helyzetkomikumra, mint Pat és Patachon, hanem szinte tudományos pszichológiai alapon követi ki a nevetést a nézőből. Menjünk el a vadnyugatra című ide, legújabb filmje óriási sikert aratott. Budapest a premier-mozgókban négy héten keresztül futott az új Malek-film, amely még most is kacagtatja a budapestieket. A nyugatamerikai puszták minden idők színpadát és egy kis tehéncsordát minden groteszkjét kihozza Malek ebben a filmében, amelyen két óra hosszat nevetni kell. Az új Malek-filmet ma kezd vetíteni az Atlantic.

Szépségápolás, összes szépségápoló tokéletes kezelési helye D. Sternberg Helén cosmetica intézetében Piafa Reg. Mária (Bémer) tér 3. l. em.

A nagyváradlak régi kedvenc otthona a Hotel Bristol Abbáziában

melet 20 éven át nemzetközileg elismert előkelő színvonalon vezelt,

ismét személyes igazgatásom alatt áll.

A BRISTOL elsőrangú hotel, teljes európai kényelemmel

Szobái mind aère, a ragyogó tengerre nyílnak

A legmersekebb penzió-drak

Konyha saját feltűgyeitem alatt

Kiváló tisztelettel

Rudovics Vilmos

a Bristol-szálló tulajdonosa

3805

Wallerstein butorok

legszebbek, legjobbak nagy választék

3644-3

Heti árjegyzék

	Lei
Porcellán mély tányér	14
Porcellán csemegetányér	10
Kávés és teáscsésze színes	25
Feketekávés csésze, színes	16
Vizes készlet, csiszolt	60
Boroskészlet csiszolt	60
Likorkészlet csiszolt	60
Étkészlet színes	1200
Mosdókészlet színes	450
Színes vizes pohár	8
Csiszolt vizespohár	6

Tabla-ablaküveg olcsón

Eladás nagyban és kicsinyben

Fraiii KOMLÓS Testvérek

gyári raktár

ORADEA NAGYVÁRAD

N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. szám

Telefon: 372. 2822

* Megjelent a „Familia” legújabb száma. A román irodalmi folyóiratok közt a legelső sorában van a Familia, amelyet Mihai G. Samarineanu szerkeszt. Ennek a folyóiratnak 5-7. száma jelent most meg bőséges tartalommal. Az első cikket I. Ferdinánd király emlékének szenteli írója, Seneca, az avatott tollu publicista. George A. Petre, a neves költő, finom hangulatu verset írt ebbe a számba. Novellákkal, versekkel, tanulmányokkal szerepelnek még: Jon Dragu, Joan Cioranescu, Nusi Tulu, G. Talaz, G. Georgescu-Theologu, dr. Palládi Leontin, Diana, Constantin Dobos, Joan Samarineanu, D. Psatta, Constantin Goran, Aurel Locusteanu. Bőséges krónika-, irodalmi beszámoló- és szemle-rovat tartja a folyóiratot, amely számonként minden könyvkereskedésben és újságárúsnál kapható husz lejért. Előfizetni a kiadóhivatalban lehet: strada Take Ionescu 42.

NYILTÉR

Engro!

Detoll!

Van szerencsém a t. vásárlóközönség szíves tudomására hozni, hogy **Avram Iancu (v. Kossuth)-utca 12. szám alatt**

rövid-, papíráru és írószerüzletet

nyitottam és célom a t. vásárlóközönség igényeit úgy minőség, mint ár tekintetében a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

Liehermann Sándor

Steiner sütőde

az Avram Iancu 16. szám alatt levő fióküzletét ugyanazon utcába, Str. Avram Iancu (Kossuth)-utca 4. szám alá, a Dorian-mozgóval szemben helyezte át. Megrendeléseket továbbra is házhoz szállítunk.

Csaknem ingyen lőz
amerikai petroleum gázfőzőnk

Minimális tüzelőanyag-fogyasztás
Teljesen füst- és szagmentes működés
Egyszerű kezelés
Biztos üzem Olcsó árak

ANCHOR

tüzelőberendezések lerakata

L. Váradi

A. Iancu (Kossuth)-u. Sas-palota

SPORT

Hallatlan botrány egy futballmérkőzésen

A meglepetések vasárnapja

Vasárnap az Olympia-Makkabea mérkőzésen még Nagyváradon soha meg nem történt botrány játszódott le. Ugyanis az Olympia csak úgy akarta lejátszani a második halftímét, ha előzőleg kifizetik a neki járó 12.000 lejt. Eddig minden rendben lett volna, de akkor jött a bökkenő:

az egész bevétel 8300 lei volt.

Ennek dacára a Makkabea vezetősége felajánlott az Olympia intézőjének 8000 lei készpénzt, azt az esetleges bevételt, ami a második félidőben folyt volna be, valamint a fennmaradó összegről egy 48 óra alatt beváltandó bont, melyet Nagyvárad két legjelentékenyebb embere írt volna alá. — Azonban az Olympia sehogy sem akart belemenni az ügy ilyenforma elintézésébe. Hiába volt minden kérés, rábeszélés, hajthatatlanok maradtak. A sok herce-hurcának az lett a vége, hogy a szabályos idő elteltével Krüger Károly lefújta a mérkőzést. A kis számú, de igazán lelkes közönség lassankint szétoszlott. Igazán dicsé-

retet érdemel a váradai közönség azon magatartásáért, hogy rendzavarás nélkül hagyta el a pályát.

Az Olympia kénytelen volt a saját költségén hazautazni, mert természetesen, a Makkabeától egy fillért sem kapott, a csapat intézője pedig egyenesen Bukarestbe utazott, hogy megtegye a feljelentést a Makkabea ellen.

A Makkabea vezetősége az Estilap útján közli a mérkőzésen jelenvoltakkal, hogy a jegy árának felét betudja a 28-iki Haggibor—Makkabea mérkőzésbe.

Olympia—Makkabea 0:0.

A NAC-ból átlépett játékosokkal megerősített Makkabea váratlanul elsőrangú játékot mutatott. Az Olympiától csak helyenként láttunk valamit, de azért egy erős fizikumú, lelkes csapat benyomását keltette. Az első félidő játéka után nagyon nehéz kritikát mondani, mert mindkét csapat csak a félidő vége felé jött formába. A félidő mellett 0:0 eredménnyel végződött.

Kehrling, Takács és Balázs indulása már biztos a NAC nemzetközi versenyén

— Saját tudósítónktól —

A NAC nemzetközi tennisz-versenyének a mezőnye mind imponánsabb és imponánsabb módon bontakozik ki, a szorgos, fáradságot nem kimélő rendezőség munkája nyomán. Legújabbán Kehrling Béla, a

götebörgi olimpiász bajnoka, valamint nagynevű klubtársa, Takács Imre és Balázs, Jugoszlávia bajnoka, közölték le a NAC vezetőségével, hogy résztvesznek a nagy-szerűnek ígérkező küzdelmekben.

EGYETÉRTÉS IFJ.—MAKKABI IFJ. 2:0 (2:0).

Megérdemelten győzött az Egyetértés ifjúsági gárdája: gólok-kal jobb volt ellenfelénél; az eredmény értékéből sokat levon azonban, hogy — többelső csapatbeli játékoskal megerősített együttest szerepeltetett a Macabi komplett ifjúsági gárdája ellen.

A gólokat Kiss Gyuszi lőtte, Dauer indiszponáltan bíraskodott.

NAC—AMATEUR
5:3 (1:2)

A két egyesület törpe csapatai mérték össze erejüket vasárnap a Károly-pályán az augusztusi déli órák rekkenő hőségében. A mérkőzés folyamán a Nac törpe gárdája mutatkozott egységesebbnek, állóképesebbnek, amennyiben a

már-már elveszettnek hitt mérkőzési az utolsó 15. percben lőtt 4 góllal sikerült a maga javára eldöntenie. A Nac góljait Mózes (2), Soltész, Meskó és Virányi lőtték, míg az Amateur részéről Hegedűs, Haász és Kohn szepitettek az eredményen. Bíró: Heller Miklós.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 l

sérvkötők, haskötők,

gummi-harisnyák, speciális köt-szerek, női és férfi övszerek

ESŐCERNYŐ

mélyen leszállított áron

Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalok

Blum Vilmosnál

Köröspart

VIDÉKI EREDMÉNYEK:

Aranyosgyéres

Sodronyipar—Universitate
4:3 (3:2)

A győztes csapat góljait Tóth és Ujfalvi lőtték, míg az Universitate góllövői Istvánffy és Cipci-gan.

Székeludvarhely
Hargitta—Brasovia
3:0 (3:0)

Marosvásárhely
MSE—Kinizsi
5:4 (2:3)

Nagy meglepetés. A Kinizsi váratlan kudarcát erősen tartatlékolt csapatának köszönheti. Mindössze hárman: Teszler és a két Steiner fivér játszottak az első garnitúrától.

KÜLFÖLDI

FOOTBALL EREDMÉNYEK

Hungária—Beogradski 4:2 (2:0)

A közép-európai kupáért folyó elődöntő küzdelmek során a pesti Hungaria végig lenyűgözően szép játéka után 4:2-re verte Belgradot. Bécsben szintén a kupáért folyt a küzdelem, amelyen a Rapid váloságos gólzaporról 8:1-re verte a spaltoit Hajdukát.

Miskolcon az Attila 1:0-ra a Simmeringet, míg a legnagyobb meglepetést a Sabaria szerezte, amely 1:1 félidő után 4:1-re verte a félelmetes hiri Slaviát.

A FERENCVÁROS UJ GYŐZELME

Bécsből téviraatozzák: A Ferencváros—Hakoah labdarúgó mérkőzés 5:2, 2:1 eredménnyel végződött a Ferencváros javára.

Steinway
Blüthner
Förster
Wirth
Stelzhammer
Laubberger & Gloss
Hoffmann
Erste Produktiv Genossenschaft
a világ legjobb

zongoráinak
kizárólagos képviselője
STERNBERG
Bul. Regele Ferdinand 14.
Mélyen leszállított árak

CASINO
TIȘOARA

Berkovitsné
נרמל כשר
vendéglője
N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Izletes házikoszt
Mérsékelt abbonoma-árak
Diétás koszt is kapható
Kerthelyiség megnyílt

3617

„KRISTÁLY” kelmefestő és vegytisztító

Gyártelepe teljesen ujonnan, a legmodernebb külföldi mintára berendezve. — Legmértékesebb áron tisztít és minden színre minta után fest. Elűntet napszívásokat és sötét színből is bármilyen világos színre fest.

Plata Unirii (Szt. László)-tér 16.
és Cuza Voda (Szacsavay)-u. 50.

Bukaresti lapok hízelgő véleménye a váradi operettegyüttesről

Bukaresti vendégszereplésének első hete után végre elérte nagyváradi magyar szintárát azt, hogy a román lapok írják róla. A vélemények általában igen elismerők. Így az *Evening* ezt írja a „Marica grófnő” előadásáról:

„A nagyváradi operett együttes, amely most előadássorozatot rendez az Otelisánu-parkban, látszik közvetlen ékes választ adni a kérdésre, amelyet e faj számos kedvelője feltett magában: haldoklik-e az operett?”

Nem, az operett nem haldoklik, ha jól játsszák, ha a személyek alkalmasak az időhöz, ha nagy tehetséges szereplők játszanak benne, akikben egyrészt van humor, másrészt tudnak énekelni. Mert akármilyen is mondjon valaki, az operett elsősorban a zenére támaszkodik.

A nagyváradi magyar társulatban megvannak a sikernek minden elemei, ezenfelül pedig még vallami, aminek igen nagy jelentősége van: nem a két-három szereplőnek a terhére marad minden, hanem nagy gondot keltő alkalmakkor az együttest is.

A másik igen elterjedt vélemény napilap, a „Dimineata” írja:

„Zöldhelyi volt Marica grófnő, majd szeszélyes, majd féktelen, majd cinikus, majd megédesedett. Énekel, táncol és... játszik. Szépség, egy... primadonnánál. A leltérei értékes segítséget nyújtanak neki. Igen elismerően nyilatkozik a „Dimineata” Lendvay Böskéről, ebben fejlődő tehetséget vesz észre.

Tompá Béláról ezt írja a lap: „Megjatszotta a jeleneteket sikerült olyan atmoszférát teremtenie, amely megragadja az értelem és feledésbe merülő vágyak örvényét kavarja fel a lélekben. Ezért nem csodálkozunk, amikor azt hallottuk, hogy Tompa Bélát és Bányászt is megdicséri a bukaresti lap, majd Gróf Lászlóról írja:

Gróf nagy színész. Rendkívül elasztikus és sokoldalú tehetség, a világ bármelyik színházában azonnal érvényesülhetne. A színházról a vigjátékra és a vigjáték az operettre ugyanolyan nyitott és fürgén siklik át. — Ugyan könnyedén és fürgén játszik, énekelte és táncolta Zsuzsanna szerepét.

Grófnak, amint lábát a színpadra betette, a legegyszerűbb közönséggel sikerült harsogó nevet kiváltani a közönségből, olyan nyelven játszik, amelyet a közönségnek nyolcvan százaléka nem ért.

Képzeltetik aztán, mi volt, amikor Gróf románul kezdett beszélni és példáját követték a társai, akik beszélnek nyelven!

Megdicséri végül a „Dimineata” Kovácsot, a zenekar vezetőjét, valamint Erdélyi Istvánt, aki nem kimélte az operett áldozatát, hogy az előadás sikerült.

Ismét meghiusult a repülés Európából Amerikába

A magyar Risztics gépe súlyosan megrongálódott, a másik gép sértetlenül tért vissza a viharból

Hetek óta tartó lázas készülődés után vasárnap indultak el az Oceán átrepülésére a német repülőgépek, akiket azonban balszerencse kísért utjukban: az idő hirtelen rosszra fordult és nem tudtak megbirkózni az Oceán felett dühöngő viharral.

A két német repülőgép, amely először szállt volna Európából Amerikába, csüggedten és szárnyszegetten pihent a földön és talán hetek, sőt hónapok fognak eltelni, amíg ismét megkísérelhetik az Oceán felett való átkelést.

Egész Németország megrendülve, szinte nemzeti gyászszal áll az eredménytelen kísérlet mellett és egyetlen vigasztalása e percben csak az, hogy eddig senkinek sem sikerült még átrepülnie az Oceánra, sőt a Fehér Madár francia hősei az Oceán-sírbán lettek halálukat.

A német repülőgépek sikertelen kísérletéről az Estilap a következő távirati jelentéseket kapta:

Dessauból táviratozzák:

A Junkers-gépek indulásának végső határidejét vasárnap délután 6 órára tűzték ki. A meteorológiai jelentések mind kedvező híreket hoztak az Oceán fölötti légáramlatokról.

Vasárnap délután több ezer főnyi tömeg várta a repülőgépek indulását. A rendet csak nagy nehezen tudták fenntartani. — Kévéssel hat óra után jelt adtak a repülőgépek elindulására s 6 óra 21 perckor a Bréma, 6 óra 25 perckor pedig az Európa emelkedett simán a levegőbe és a G. 31. jelzésű irányító gép kíséretében Bréma irányába repült.

Leírhatatlan lelkesedés vett erőt az embertömegeken, kordólobogtatással, hangos sirással bucsúztak a nagy utra induló repülőktől. Már régen eltűntek a látóhatárról a repülő-

gépek, amikor a tömeg még mindig nem akart eloszlani és várta a repülőgépek útjáról érkező rádió-jeleket. Este 9 óra után a rendőrség oszlatta szét a várakozók tömegét és mindenik azzal a boldog reménységgel tért haza, hogy reggelre már az Oceán fölött fog lengeni a német trikolor...

Brémából táviratozzák: Az Európa, amelyet Risztics magyar és Edzard német pilóták vezettek éjjel 23.1 (11 óra 1 perckor) motorhiba miatt itt leszállt.

Az Európa alig fél óráig repült a nyílt tenger felett, amikor motorjuk eddig ismeretlen okból elromlott. Risztics és Edzard hasztalanul próbálkoztak a hiba kijavításán és így kénytelenek voltak visszatérni a száraz földre. A brémai repülőteret nehezen találták meg, de mégis sikerült leszállniuk anélkül, hogy a repülőgépek és a kíséretükben lévő Kniker Mocker amerikai újságíróknak bármilyen baja történt volna, azonban

a gép futószerkezete, valamint légcsavarja eltört.

Berlinből táviratozzák:

Manchesterből ideérkező jelentés szerint a Bréma hét óra éjjeli 1.50 perckor Manchesterből éjszakra repült. — Reggel 2.45 perckor Liverpoolból éjszakra mintegy 35 kilométernyire látták a német repülőgépet. A Luftanshoz érkezett jelentések szerint hét óra reggel 7.5 perckor Írország nyugati partjainál tűnt fel a repülőgép, egyenlő 2-kor pedig az éjszakai szélesség 53.26, a keleti hosszúság 1.14 fokánál elrepült az Oceán fölé.

Dessauból táviratozzák: Az Európa kényszer leszállásának híre nagy levertséget okozott. Amikor Junkers megkapta a jelentést,

könnyezve panaszkodott az újságíróknak, hogy az emberi erő tehetetlen a véletlen szemben,

azonban az Oceán repülés gondolata tovább él és most még bensőségebben kísérik jókívánságaik és reményeik a Brémát.

Dessauból táviratozzák: A Bréma hét óra délután fél öt órakor a legjobb állapotban simán leszállt az itteni repülőterre. A repülőgép nem várt visszatérése újabb izgalmat és meglepetést keltett, de mindenki örült, hogy sikerült a repülőgépek baj nélkül visszaérkezniük. A repülőgépek elmondták, hogy azért határozták el magukat a visszatérésre, mert az erős tengeri viharokban ez látszott legcélszerűbbnek.

Berlinből jelentik:

Repülő körökben Kochl és Loose a Bréma repülőjének teljesítményét rendkívülinek mondják és kiemelik, hogy nem ut közben szállottak le, hanem rendkívül nehéz légköri viszonyok között, biztos kézzel visszavezették gépjüket Dessauba. A visszatérés volt az egyedüli megoldás és elismerésre méltó, hogy a pilóták becsvágyuk dacára erre határozták magukat.

Berlinből táviratozzák:

Edzard, az Európa egyik pilótája a sajtó képviselőjének elmondta, hogy Oldenburg és Emden között hatalmas viharba kerültek, amelyben a villámcsapások egymást érték. Olyan sűrű fellegekben jártak, hogy teljesen elvesztették tájékozódó képességüket. Ehez járult még az, hogy a motor rendetlenül működött, mire Riszticsel együtt elhatározták a visszatérést. Reméli, legközelebb újra indulhatnak.

Dessauból táviratozzák:

Az Európát még a mai napon ideszállítják és idevárják Riszticsét és Edzardot is. Az ő visszatérésük után fognak dönteni arról, hogy az Európát kijavítása után újból elindítják-e vagy sem. A Junkers-gyár vezetősége gondolkodik azon, vajon indítson-e egy harmadik gépet az Oceán fölötti utra. Nagy szerepet játszik a kérdésben a költség. Általános vélemény, hogy amennyiben újból indít a Junkers-gyár egy gépet, úgy csak az Európa repülői jöhetnek számításba.

Dessauból táviratozzák:

A visszatért pilóták szerint a Bréma olyan viharba került, amelyre a repülés történetében alig van példa. Helyenkint

a föld színétől két méternyire zuhantak, fákat és egyéb akadályokat szinte át kellett ugrianiok.

Az éjszakai tengeren a borzalmas viharban el kellett térniük a kitűzött utvonaltól. A vihar délelőtt

Biharmegyei származású román diplomata házassága Washingtonban

Néhány hónappal ezelőtt Nagyváradon járt a washingtoni román követség egyik előkelő főtisztviselője: Popovici András, aki Biharmegyeinek egy kis falvában született és fiatal korban jutott el a magas diplomáciai pozícióba, családját és barátait látogatta meg akkoriban Popovici András, — hosszú távollét után.

Azóta, hogy visszatért Amerikába, a múlt napokban jött tőle az első levél, finom merített papíron, kis borítékban, elegáns metszésű betűkkel az áll a levél első lapján, — angol

nyelven — hogy Mr. Andrei Popovici és Mr. Marion Bishop Waldron — ezerszázhuszonhét június 29-én, szerdán házasságot kötöttek Washington városában. Egy kis névjegykártya van mellékelve a levélhez; azon jelzi a fiatal pár, hogy október elseje után a Wardman Park Hotelben lesz „otthon”.

A meghívót a fiatal román diplomata egyik legjobb váradi barátjának, Popa Teodor dr. ügyvédnek küldte, aki természetesen kábelén gratulált az előkelő nászhoz.

folyamán egyre fokozódott s ezért elhatározták, hogy visszatérnek a kiindulási pontjukhoz. Kijelentették a pilóták, hogy ezután a vihar után, amelyet gépük olyan nagy-szerűen állott ki, még nagyobb bizalommal készülnek a legközelebbi repülésre. És biztosak benne, hogy a vállalkozás jobb légköri viszonyok között sikerülni fog.

Amikor az Európa repülői visszaérkeznek Dessauba, a Junkers-művek vezetősége megbeszélést fog tartani a pilótákkal, hogy az ut tapasztalatait és eredményeit a legközelebbi ocean repülés szempontjából összevessék.

Dessauból táviratozzák:

Mielőtt a német Oceanrepülők utnak indultak volna, táviratot intéztek Nungesser édesanyjához. 9 táviratban ezeket írják:

Kegyelttel gondolunk a hősök emlékére és hódoló tisztelettel üdvözlünk a hős Nungesser édesanyját.

Bremából táviratozzák:

Risztics a kényszerleszállás után a következőket mondotta az újságíróknak:

— Nehéz szívvel határoztuk el magunkat a visszatéréshez, — azonban a gép motorja hibásan működött. Nem lehetett szabályozni, állandóan a legnagyobb sebességgel dolgozott és így benzin-készletünk sokkal gyorsabban fogyott volna el, mint kiszámítottuk. Valószínűleg még az amerikai partvidék elérése előtt elfogyott volna utolsó csepp benzinünk, — amihez hozzájárult a hatalmas, ieküzdehetetlen vihar.

Risztics végül kijelentette, reméli hogy rövidesen újból utnak indulhat és szerencsésen el is érheti az amerikai partokat.

Molett. hölgyek számára utólrhetetlen melltartó-, gyor- és haskötő kombinációk rendelhetők egyéni termetre csakis Kováts Sándornénál. 1.

Arverési hirdetmény

Alulírott csődtömeggondnok közölni teszi, hogy a csődválasztmány a Moara de Lux „Mária” S. A. oradeai cég csődvagyonához tartozó összes ingóságok és ingatlanok árverésére i. hó 17. napján d. u. 5 órára dr. Steiner Ervin oradei ügyvédnek Str. Prințul Carol 6. sz. alatti irodájában nyilvános árverést tűz ki. Az árverésen nevezett vagyonbukott cég csődtömegéhez tartozó összes vagyontárgyak tehermentesen adának el árverési vevőnek. Kikáltsási ár 2.200.000 lei, mely összegben alul a csődvagyon el nem adható. Az árverés megkezdésekor vevő köteles a kikáltsási ár 10 százalékát a csődválasztmánynál megtekinthető árverési feltételekben foglalt feltételekkel bántapénzüli dr. Steiner Ervin csődválasztmányi elnök kezeihez letenni. Az összes illetékek vevőt terhelik.

Oradea, la 15 April 1927

Stamatopol Alions
ügyvéd
tömeggondnok

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 321.50

Zürichi nyitás

BUKAREST 321.50

BERLIN	— — — — —	12332.50
NEW-YORK	— — — — —	518.75
LONDON	— — — — —	2521. —
PARIS	— — — — —	2033. —
MILANO	— — — — —	2823.75
BUDAPEST	— — — — —	9055. —
PRAGA	— — — — —	1539. —
BECS	— — — — —	73.0750

Váradai árfolyamok

1927. augusztus 16.

	Pénz	Áru
Pengő	28.20	28.40
Dollár	161.50	162.50
Cseh korona	4.80	4.82
Svájci frank	31.35	31.45
Oszták shilling	22.80	22.95
Francia frank	6.30	6.40
Angol font	790. —	793. —
Olasz lira	8.80	8.90

* **Zsolt Béla Nagyváradon.** Zsolt Béla, a ma már teljesen beérkezett nagy magyar költő, aki minden évben ellátogat nagyváradai barátaihoz, hétfőn délután Váradra érkezett.

Nézzük meg a Niagara-t, Edes!

* **Furcsa vád Averescu és egy államtitkára ellen.** A Cuvantulban olvassuk ezt a kis cikket:

* **Uj magyar lap indult Kolozsvárott.** Az „Újság” megszűnése és a „Keleti Újság” átszervezése folytán nyomában mozgalom indult meg Kolozsvárott, hogy egy új radikális irányú napilapot indítsanak. Az engedélyt az illetékes hatóságok készséggel adták ki az alásnékül maradt újságíróknak és értesüléstünk szerint már ma délután meg is jelenik az új lap első száma „Mai Világ” cím alatt. A lap egyelőre 4 oldalon jelenik meg s ára 2 lei lesz, de rövidesen nagyobb terjedelemben fog megjelenni.

Jön: Beregi Oszkár színpadon és filmen

* **Elfogták a volt prefektusné tolvaját.** Bugariu Mária mindenek, hasonló minőségben özv. dr. Popovici Miklósnál volt alkalmazásban. A ropant kellemes megjelenésű és jómodoru leány hamarosan megnyerte urnőjének teljes bizalmát. Bugariu Mária azonban úgy látszik, csak az alkalmakra lesett, hogy ezzel a kitüntető bizalommal visszaélhessen. Az alkalom nem is készt sokáig. A volt prefektusné néhány hétre elutazott és mikor visszaérkezett, Bugariu Máriával együtt több értékes holmi, többek között tíz üveg pezsgő is eltűnt a lakásból. — Hosszas és már majdnem eredménytelennek látszó nyomozás után a detektíveknek végre tegnap sikerült a hűtlen cselédet elfogni és miután teljes beismerésben volt, kihallgatás után átkísérték a királyi ügyészség fogházába.

Sejk fia Sejk fia olcsó helyárrakkal

* **A székelyudvarhelyi róm. kath. finevelőintézetbe** bennlakásra felvételnak az 1927—1928 tanévre elsősorban róm. kath., másodsorban protestáns vallásu magyar anyanyelvű növendékek. Az intézet kapcsolatos a majdnem 300 éves multira visszatekintő, magyar tannyelvű, nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziummal. Finevelőintézeti ellátás egész tanévre 6400 lei, 150 kgr. buza, 4 kgr. zsir. Bővebb felvilágosítást ad és megkeresésre részletes prospektust küld a székelyudvarhelyi róm. kath. finevelő intézet igazgatósága, Odorheiu (Jud. Odorhei).

Csütörtökön lesz a William Clissold konferansz. Műsor ára 40 lei megváltása mindenkire kötelező.

* **Orvosi hir.** Dr. Keszler Hermann fül-, orr- és gégeorvos hazaérkezett és rendezéseit újra megkezdte Rima-nóczy-utca 2. szám alatt.

Dr. Antal Miklós rendezéseit ismét megkezdte Nagyjorga (Zöldfa)-utca 21.

* **Világszenzáció.** „Világosok dala” („Ei uchniem kottája 15 leiert kapható a Hegedűs Hirlapiroda Zeneműos-tályában.

* **A járványkórház átata-tása.** A polgármesteri hivatal közölni teszi, hogy a járványkórháznál teljesítendő átalak-munkák vállalati biztosítási céljából a város árlejtési zottsága folyó évi augusztus 30-án a városi székház tanástermében (Primaria I. eme 33.) nyilvános zárt ajánlati v-senytárgyalást fog tartani. F-tételek a városi tanács műsz-ügyosztályánál (Primaria em. 2.) szerezhetők be.

* **Nagy meleg ellen, legio a Dreher-Haggenmacher s Hűsít, üdít, kellemes.**

* **A bécsi és pozsonyi mintasár.** A nagyvárad kereskedelmi iparkamara tudomására hozza érdekelteknek, hogy augusztus 22—szeptember 2-ig Pozsony szeptember 4-től 11-ig pe Bécsben nemzetközi áruminta-sár lesz. Az utazási és vizum-vezmények igénybevételére je-sítő vásárigazolványok a kam-titkári hivatalánál kaphatók. Negulescu sk. elnök. Dr. Papp-nos sk. főtitkár.

* **PALACE kávéházban** estétől kezdődőleg a színház zenekar hangversenyez. K-tész zeneigazgató vezetésével.

Osvát csütörtökön konferál William Clissoldról az Újságíró Clubban. Műsor ára 40 lei. Minden résztvevőre kötelező.

* **Munkáshirek.** A famunkás szakszervezet folyó hó 16-án, este 7 órakor taggyűlést tart. Összes tagok megjelenését kén-yeltes. — A vasasszakszervezet 19-én, péntek este 7 órakor taggyűlést tart. — A szabómunkás szakszervezet folyó hó 23-án este 7 órai kezdettel taggyűlést tart. Tekintettel a napirend nagyl-tosságára minden e szakmáb-dolgozó munkás és munkás-megjelenése kötelező. A vezet-ség.

* **Cipészek és szabók figye-mébe!** Szenzációs cipő diva-lap: „La Chaussure” ára 40 Lei. Férfi divatlapok: The Gentleman 280 Lei. Ugyan-kis kiadás 100 Lei. English Fashion 140 Lei. Tablou 120 Lei. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Vidékre utánve-tel, vagy az összeg előzetes-be-üldése ellenében szállítjuk.

FLEGMAN ÁRMIN-cég alapítva: 1888.

ajánl szolid olcsó árban kizárólagosan elsőrendű gyártmányu dekebell minőségben

Rumburgi
vásznaok

Damasc
asztalneműt

Tea és jour
készletet

Toledo
árukészletet

Menyasszonyi
kelengye készletet

Chiffoni és
nansoucoi

Peneu
paplan

prefektus úlla vámegységben

vasárnapot arra használta, hogy a vármegye prefektusa, hogy a megye további részeit rendezze. Erről az utjáról egy nyilatkozott a prefektus:

A megyei utak most már minden jóról állapotban vannak, minden igyekezettel azon dolgozunk, hogy ezek csak fejlődjenek. Saját rezsinkben csinálunk meg az utakat. A községek lakossága szívesen ajánlja az ingyenes közmunkát.

Mondotta ezután a prefektus, hogy szomorúan látta azt, hogy a szegénység, amelyben a község környéke szenved, a szegény lakosság helyzetének javítására.

Programba vettem — mondta a prefektus, az agyterületen kívül maradt földművelést és mindent elvégeztek a szegény lakosság helyzetének javítására.

Dna Valeria D. Pop n. Potoran dupa scurte si groaznice suferinta a decedat azi ora 9 in Oradea la locuinta din Str. Kogalniceanu No 8. Immormantarea va avea loc in ziua de 17 August ora 17 la mentionata locuinta.

leyman szinkör

Kedd 5, 7 és 9 órakor utoljára: Jete Tajfun. Szenzációs dráma. Szerda 5, 7 és 9 órakor: Sejk Redolp Valentino és Bánky ma együttes filmje. Olcsó helyekkel. Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Sejk Rodolph Valentino és Bánky ma együttes filmje. Olcsó helyekkel.

Fogászati rendelő

Ortalanu (Szaniszló)-utca 4.

Foghuzás érzéstelenítve 40 lei
Fogtömés plombálva .. 50 lei
Fogkoronák .. 100 leitől
Fogak porcellánból .. 70 leitől

Fogak fehéritése
Szegény fogbetegeknek ingyen
rendelés

Alpaca kanál vagy villa 30.—, kávéskanál 20.— lei.
Ezüst facon kanál v. villa 50 —, patent kés 70.— lei.
„RECORD" extra nehéz főzőedények.
Épület és butorvasalások
leszállított árakban

STERN vaskereskedő
Mihai Viteazul (Nagypiac)-tér 2.
Telefon: 8—92 3400

Miből épített magának villát és házat az egyenesadó-ügyek vezérigazgatója

Érdekes rágalmozási per

— Saját tudósítónktól —

Titus Enacovici, a Cuvatul igazgatója, nemrég leközölt a „Cuvantul"-ban egy levelet, amelyben az állott, hogy Paraschivescu, az egyenesadó-ügyek vezérigazgatója a pénzügyminisztériumban felügyelő-bizottsági

taggá lett a Banca Berco-witznál akkor, amikor kilépett az állami szolgálatból és az alatt, amíg állami tisztviselő volt, Busteniben villát, majd Bukarestben házakat építtetett magának.

E levél közlése miatt Paraschivescu rágalmozási pert indított Titus Enacovici ellen.

Az ilfovi törvényszék esküdt-bírósa rövidesen tárgyalni is fogja az ügyet.

A „Cuvantul", amikor erről beszámol, a következő megjegyzéssel végzi cikkét:

— Harcolni fogunk az esküdtök előtt és biztosítjuk Paraschivescu urat, hogy győzni is fogunk.

Tízezer lejre büntették a váradi uszodást, mert husz lejért adta a jegyet

Érdekes tárgyalás a járásbírószágon

— Saját tudósítónktól —

Augusztus másodikán a rendőrség árdragitást konstatált a váradi Körös-uszodában, azért, mert Pankolics Károly, az uszoda bérloje, husz lejért árusította a jegyet, holott a városi tanács tizenöt lejből állapította meg az árat.

Popovici dr., a büntető járásbírószág vezetője ma tárgyalta ezt az árdragitási ügyet. Dr Marcus István védte Pankolicsot, aki maga is megjelent a tárgyaláson.

A védő előterjesztést tett a tárgyalás elhalasztása érdekében. Ezt a kifogását a védő azzal indokolta, hogy a városi tanács ma vagy holnap tárgyalja Pankolics kérését, amely az uszodajegynek 20 illetve huszonöt lejből való megállapítására irányul. A tizenöt lejes ár — mondotta a védő — még nem végleges, ez bizonyítható hivatalos irással is.

Pankolics: A jegy csak három

órás fürdőzésre érvényes, mégis hagytam, hogy egy jeggyel egész nap fürdőjenek. Nem kergethettem ki az embereket a vízből, vagy a strandról. Még én jöttem ki rosszabbul!

Dr Marcus védő ezután bizonyítja, hogy a specula-törvény értelmében nem lehet szó árdragitásról. Pankolicsnak szerződése volt a várossal az uszodabérletre nézve és e szerződés értelmében a jegyárat a városi tanács csakis Pankolicsossal való egyetértésben állapíthatta volna meg. Pankolics egyébként nemcsak, hogy nem szerzett jogosulatlan hasznot, (amit a törvény üldöz), hanem épen ellenkezőleg tavaly, az idén pedig egy milliót investált. Ismételt elhalasztást kér, hogy bemutatassa az állandó választmány mai vagy holnapi ülésének végle-

ges döntését a jegyárakról.

Dr Popovici járásbíró vétkesnek mondotta ki Pankolics Károlyt és tízezer lej bírsággal sújtotta, amelyet hathónapi fogházra lehet változtatni.

Szomorúan szolt itt közbe az öreg Pankolics:

— Huszonhét éve vagyok az uszoda bérloje, sohase volt semmi bajom! Most meg én bűnhődök a tanács bűnéért!

Dr Marcus István védő fellebbezett a vétkesség kimondása ellen, a törvény több szakaszára való hivatkozással.

Az új bélyegtörvény
által előirt

JURNAL

Lei 225.—

LELTAR

Lei 180.—

Kaphatók

SONNENFELD
papirk ereskedésébe

MOZI

AZ ATLANTIC NYÁRI MOZI
MŰSORA:

Kedd, szerda, csütörtök: El-megyek a vadnyugatra (Malek.)

Házhelyek

rendkívül olcsó árban és kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók a Wilson (Füzes)-utca folytatásában.

Hatóságilag engedélyezett ház helyek, villanyvilágítás, vízvezeték és csatornázott utast melle tt.

Értekezni:

Topsál
Bul. Regele Ferdinand 14.

Bota György tankerületi főigazgató fontos tárgyalásai Bukaresiben

Egy héttel ezelőtt táviratilag hívta le Bukarestbe Bota György nagyváradi tankerületi főigazgatót a közoktatásügyi minisztérium fontos tanácskozássra. Tegnap kellett volna Bota Györgynek Nagyváradra visszaérkeznie, azonban

már tegnap reggel itt volt a minisztériumtól egy távirat, amely a főigazgatót ismét Bukarestbe rendeli. Így aztán a jövő iskolai évre szóló intézkedések némileg halasztást szenvednek.

LEGUJABB

Vanzetti megőrült?

Sacco feladta az éhségstrájkot

Bostonból táviratozzák:

A fogházból kiszivárgó hírek szerint Vanzettin kezdődő elmebetegség jelei mutatkoznak. A fogházorvos intézkedésére a halálraítélt embert egy párnázott cellába szállították.

Sacco tegnap délből, éhségstrájkja harmincadik napján, abahagyta a koplalást és enni kért.

Tegnap délelőtti a Fő-utcán közel 10000 főnyi tömeg tüntetett a halálraítéltek mellett. A tömeget a rendőrség gumibotokkal verte szét.

Úton, utcán beszélnek az új könyvekről!

Csak éppen Ön ne akarna tudni róla? Iratkozzék be hozzánk, nálunk minden új könyvet azonnal megkaphat s egy ötnyelvű

3000 kötetes

könyvtárból válogathatja ki az Önt érdeklő könyvet

csak 60 Lei

havonta

a Hegedűs Hirlapiroda
kölcsonk könyvtárában.

Dolosa petével együtt pusztul, ha „EXPRESS”-írtót használ. Kapható **Stern S. Endre** cégnél Oradea Nic. Iorga (Zöldfa-utca 10. szám. Viszonteladónak árenda-gépmény. 3540

Bőröndöket, akták és iskolatáskákat, valamint divatos ridikülöket detailban és engra árakban árul

Nagyvárad Bőröndár- és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

Fest. Tisztít
a nap alatt
Halinoscsán
a Sas alatt
Mos. Vasal
3816

Gyermekkokcsik

ernyők, gummizások, 3707
szakszerű javítások

Szőke Miklós gyermekkocsi
üzemében

Plaia Unirii 16., Saguna (Kopucinus-u.) sarok

Átadó

központban:

4 szobás lakás magánházban. Több kisebb-nagyobb lakás, butorozott szobák stb.

Eladó házak!

Ujváros központjában üzletház (több lakásos) átvehető lakással és üzlettel 850 ezer leiert. — Magánház, 2 szoba, nagy előszoba, fürdőszoba, konyha stb. mellékhelyiségekkel. — kerttel 250.000 lei. Istálló házak. — Rákóczi-ut mellékutcaján modern ház 2-szer 5 szobás lakással esetleg felerészben is nagyon kedvező fizetési feltételekkel.

Ardeal-iroda

Főposta mellett

APROHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Allástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

SELEJTES kofferek, bőröndök, ridikülök állandóan kaphatók. — Bőráruipari lerakat, Ferdinánd király (Rákóczi) ut. 3202

LAKÁS

TÖBB csinos egy egyas butorozott szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

ÜRES kis szobát esetleg kamrával keres magános ember, lehet szuterinben is. Cím: Hegedűs hirlapirodába kér. 678

EGY SZOBA KONYHAS LA-KAST, vízvezetékekkel október vagy november elsejére keresek. Cogalniceanu (Várady Zsigmond) utca 23.

URICALADNAL butorozott kétszobás fürdőszobás lakás kiadó. „Uri utca” jelígre írjon a Hegedűs hirlapirodába. 726

KÖZPONTBAN 2 butorozott szobát orvosi rendelőnek keresek. Cím: Hegedűs hirlapirodába kérek. 720

LELEPÉS nélkül központban 5 parkettes uri magánház 60 ezer bérért kiadó. Vannak 1, 2, 3, 4, 5, 6 szobások. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 762

EMELKEDIK AZ ÉRDEKLŐDÉS

Fok-

ról

Fok-

ról

Hegedűs Hirlapiroda zenemű-osztályában

ALKALMAZÁS

UJSAGARUS fiukat, havi fizetéssel felvesz Katona, a kishidnál. 686

JÓL főző mindenek szakácsnő azonnali felvételre Lengyel uti divat üzlet, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 764

GYORS- és gépiró (vagy nő) aki a német és román nyelvben teljesen perfekt, azonnal felvétetik Felsőderára. Írásbeli ajánlatok Banca Minelor, Tileagd 2. címre küldendők. 751

MUNKASLANYOKAT felvesz a Flóragyár, Astra (Gillányi) utca 11. szám. 753

TISZTVISELŐNŐ, hosszú praxissal, bármilyen állást keres. Cím: Hegedűs hirlapirodában. 756

ADÁS-VÉTEL

JÓFORGALMU fűszerüzlet korcsma, vendéglő joggal, házzal együtt eladó. Nagyürögd. Gecze. 723

HAZ, mely áll két modern két szobás lakásból, egyik fürdőszobás, eladó. Esetleg a két lakás külön-külön is eladó. Fürdőszobás azonnal elfoglalható. Miron Costin (Erzsébet) utca 12-a. 752

KELIM függöny nagyon szép, olcsón eladó. Ugyanott egy cimbalom is. Cím: Hegedűs hirlapirodában. 763

ANTIK Biedermayer komplett szalon eladó, olcsón. Delavrancea (Ritoók) utca 30. I. 760

ELADÓ sürgősen gyönyörű ebédlő perzsa 22 ezer leiert, szép uri szoba perzsa, keleti, 28 ezer. átjáró szőnyegek vannak. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 761

FÜSZERÜZLET forgalmas utcán más vállalat miatt átadó. Cím a kiadóban. 747

BODEGA átadó sűrűsen, elköltözés miatt, esetleg kiadó. Victoriei (Kolozsvári) utca 55. 750

TÜZFAPAARITÓ, két karu balta eladó. Cím: Hegedűs hirlapirodában. 752

A SCHÖNE WIENERIN és **RECORD** augusztusi száma kapható a Hegedűs hirlapirodában.

FIATAL könyvelő megtartásával állást keres. Cím a kiadóban.

INTELLIGENS leány 1 gyermek mellé vagy házikisasszonynak menne, ki a háztartásban perle kizárólag vidékre. Cím: Hegedűs hirlapirodában.

UTAZÓT KERESK 24 éves nőtlen fiatalember, német, románul, magyarul tudó, általánosan jól fizetett, alkalmazást nyújt. Ajánlatok fényképpel benyújtók vasárnapig. Thies Emil, Lavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 32. szám.

PÉNZKOLCSON

PENZKOLCSONT nyújt kezdekre egyezer leitől kezdődően. Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca.

KÜLÖNFÉLÉK

SZÉPEN mosok, vasalok, házhoz ajánlom. Decebal (V. utca 25. Nagyné.

TARS kerestetik központban lévő kintő üzlethez, esetleg átvevő. Bővebbet dr. Zoltánnál, Adorján palota.

KIADÓ azonnali forgalmos lyen liszt és terménynek alkalmas üzlethelyisége. Bővebbet: R. Bart, Poetul Goga (Baross) utca.

SZAKEMBER autótételhez vanezer leiel rendelkező keres, esetleg személy autót számolásra átvinnék, „Fuvare” jelígre a Hegedűs hirlapirodában.

BETEGSÉG miatt azonnali adó egy forgalmas üzlet, trafik, malomérrel, lakásokkal. Cím: Hegedűs hirlapirodában.

Olcsón, szépen, gyorsan fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös-utca 1. Bazarépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Börgarnitúrák

hencserek, ruganyos matracok, hajlított garnitúrák kaphatók és jutányos árban megrendelhetők

Kovács

kárpitosnál Alea Romei (Deák F.-utca) 1.

Butorok

tulhalmozott raktár miatt

Óriási áreszállítással

Complett bálók 14.000, Telebálók 20.000 leitől a legjobb minőségben, vételkényszer nélkül megtekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth-utca Sas-palota pincéjében.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r.